

INTERVIEW

HERMAN BRYNS BLIKT TERUG OP 25 JAAR KLEIN KASTEELTJE

‘Vroeger werd er meer gelachen’

Het Klein Kasteeltje, het oudste asielcentrum van het land, bestaat 25 jaar. Herman Bryns (47) was er bij van in de beginjaren.

VAN ONZE REDACTEUR

NIKOLAS VANHECKE

BRUSSEL | De val van het IJzeren Gordijn, de Balkantwisten, de oorlogen in Irak en Afghanistan: stuk voor stuk waren ze voelbaar tot tussen de muren van het Klein Kasteeltje.

‘Helemaal in het begin bestond tachtig procent van onze populatie uit Iraniërs en Ghanezen’, zegt Herman Bryns, die in oktober ’87 aan de slag ging in het asielcentrum. ‘Doorheen de jaren wisselde die samenstelling geregeld en telkens veranderde de sfeer mee. Ik herinner me de periode toen er veel Engelstalige Afrikanen waren als een van de meest fijne. Die bleven ondanks hun situatie altijd zeer positief ingesteld.’

Hoe is de sfeer vandaag?

‘Het is nu een veel groter centrum. Er zijn veel mensen uit het Midden-Oosten, die dikwijls uit zware oorlogsgebieden komen. Er wordt minder gelachen dan

vroeger. Daar kan over enkele jaren wel weer verandering in komen.’

‘Met de asielcrisis worden we elke dag geconfronteerd, zeker in de wintermaanden. Als sociale diensten of politie-agenten ’s avonds nieuwe mensen aantreffen op straat als alle asielinstanties gesloten zijn, sturen ze hen bijna automatisch naar hier. Het Klein Kasteeltje staat voor iedereen gelijk aan vluchtelingenopvang. De poort van dit *Château* staat altijd open. We hebben ooit nog opvang georganiseerd voor mensen die eigenlijk niet geregistreerd stonden als asielzoeker, maar daar zijn we mee moeten ophouden. Als hier dan een gezin met jonge kinderen toekomt, moet je op je tanden bijten.’

Op welke manier is het Klein Kasteeltje veranderd?

‘Louter praktisch: in het begin was het roeien met de riemen die we hadden. Bewoners sliepen in

‘De WK’s voetbal zijn altijd zeer plezant. Met al die nationaliteiten krijg je extra sfeer in het centrum’

ziekenhuisbedden, of legerbedden die we bij de kazernes gingen ophalen. In- en uitschrijvingen deden we met pen en papier, iedereen moest zijn badge afgeven toen hij naar buiten ging...’

‘Ondertussen zijn we bijna verdubbeld in capaciteit (*van een goede 400 naar circa 850, red.*). Een groot deel van de bewoners bestaat uit families die in aparte

kamers wonen en zelf hun eten maken. Dat was 25 jaar geleden ondenkbaar.’

Is het contact met de bewoners verminderd?

‘Je kunt ze niet meer allemaal bij naam kennen. In het begin stond ik er veel meer bij stil als iemand wegliep, nu bekijk je dat anders. Vaak hebben die mensen familie in België of een van de buurlan-

den, en trekken ze daar heen. Je kunt niet anders dan de situatie relativeren. Als je hier pas werkt, schrik je nog van zaken zoals een vechtpartij, of mensen met wie je een goede band hebt die worden uitgewezen. De gewoonte groeit in je hoofd.’

Vindt u dit moeilijk werk? Wegen de verhalen van de asielzoekers op uw gemoed?

ONDERWIJS

Ouders autistische jongeren blij met eigen schooltype

Ouders van kinderen met autisme juichen het eigen onderwijstype toe. Het afvoeren van het decreet leerzorg wekt dan weer ontgoocheling.

VAN ONZE REDACTEUR

TOM YSEBAERT

BRUSSEL | ‘Een apart onderwijstype? Als dat er komt, stuur ik hem er direct naartoe’, zegt Carine Verween, de moeder van de autistische Thomas Claerhout (12) uit Gent. Thomas kwam in juni in de krant met zijn noodkreet dat hij geen school vond.

De jongen is erg begaafd, volgt Latijn-Grieks in het gewone onderwijs, maar moet door zijn autisme toch afhaken.

Ook andere ouders van kinderen met autisme reageren positief op de creatie van een apart type 9 in het buitengewone onderwijs (*DS van 7 september*).

Luc Bergs uit Haacht zou er voor zijn zoon ook voor gekozen hebben. ‘Hij is door de middelbare school geraakt, maar het heeft veel moeite en energie gekost. Wij moesten op de goeie wil van de school en de leerkrachten rekenen, niet iedereen heeft zoveel geluk. Een apart type zal veel gericht met die kinderen kunnen werken, met gespecialiseerde leerkrachten die hen ernstig

Thomas Claerhout: verhuizen naar zee voor een gepaste school. © Jimmy Kets

‘Beter een eigen onderwijstype dan altijd op goodwill moeten rekenen’

nemen.’ Lucs zoon heeft inmiddels zijn diploma op zak en heeft werk gevonden. ‘Het is een begin, misschien nog niet dé oplossing’, vindt Paul Joossens, vader van een zoon met autisme. ‘Het zou goed zijn als er zoveel mogelijk in het gewone onderwijs terecht kunnen, maar dan moeten de scholen

er klaar voor zijn.’ Ook Joossens moest op goodwill rekenen. ‘De schooldirecteur had een gehandicapt kind, hij stond er open voor.’

En hoe stelt Thomas Claerhout het tegenwoordig? ‘We hebben een school gevonden in De Haan, het Zeelyceum voor ziekenhuis-kinderen’, vertelt Carine Verween. ‘Dankzij de jeugdrechter dan nog. Hij kan er binnen type 4 Latijn-Grieks volgen, als enige. Hij lijkt gelukkig. We zijn nu een maand aan het kamperen aan zee, binnenkort verhuizen we naar Oostende om dicht bij school te wonen. Want op internaat kan hij daar niet.’

Minder positieve reacties komen er vanuit ouder- en gehandicaptenverenigingen op het feit dat minister Pascal Smet (SPA) het decreet om het buitengewone onderwijs en de leerzorg in het gewone onderwijs te hervormen, op de lange baan schuift.

Het Platform Recht op Inclusief Onderwijs (Prio) pleit ervoor zoveel mogelijk kinderen met een beperking kansen te geven in het gewone onderwijs, maar betreurt dat zij ‘maar een fractie van de ondersteuning krijgen’ van de kinderen in het buitengewone. De vzw Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap (Grip) sluit zich daar bij aan. ‘Te veel worden leerlingen naar het buitengewone onderwijs doorverwezen omdat er daar meer middelen zijn. De middelen zouden leerlinggebonden moeten zijn, los van het soort onderwijs of school.’

Oppositiepartij Groen! noemt bij monde van Elisabeth Meuleman het type 9 ‘een doekje voor het bloeden’. ‘Het is cynisch dat Smet dit als een overwinning presenteert terwijl de hervorming en de leerzorg een stille begrafenis krijgen.’

LERAAR DIENT KLACHT IN TEGEN LEERLING

BRUSSEL (BELGA) | Een leraar van het GTI van Duffel heeft vorig schooljaar bij de politie een klacht ingediend tegen een leerling omdat die hem tergende door de volumeknop van zijn pc open te draaien tijdens de les. Robin Rombauts moet op 22 september voor de politierechtbank verschijnen, meldt *Het Laatste Nieuws*.

In juni ontving lasser Robin (19) een minnelijke schikking van 100 euro. Zijn moeder weigerde te betalen.

Op de vraag waarom hij geen strafstudie gaf, antwoordt leraar André S.: ‘Och, dat marcheert niet meer. De grenzen liggen vandaag veel verder. Ik ben 56 jaar. Ik laat me niet meer doen als ze me uitdagen.’

Intussen is Robin afgestudeerd, geslaagd over de hele lijn, ook voor het vak van S.

Oudgediende Herman Brys voor het Klein Kasteeltje in Brussel: 'Onze poort staat altijd open.' © Wouter Van Vooren

'Ik probeer zelf niet te vragen naar hun verhalen, tenzij je voelt dat de mensen iets kwijt moeten. Sommigen zijn paranoïde geworden door wat er gebeurd is in hun eigen land. Ze denken dat het personeel banden heeft met de regimes in het thuisland. Wij zorgen voor opvang, de begeleiding tijdens de procedure is niet onze bevoegdheid. Het is niet aan ons om

de bewoners de pieren uit de neus te vragen.'

Welke zijn de beste momenten?
'De WK's voetbal zijn altijd een enorm gezellige periode. Eén toernooi dat ik me nog goed herinner, is dat van 1990. Roemenië en Kameroen zaten toen in dezelfde groep. Er woonden hier toen veel Roemenen, en alle Afrikanen schaalden zich achter Ka-

meroen. Vorig jaar was dat Ghana. Het geeft altijd wat extra kleur aan het centrum.'

'De avonden dat mensen van de Beursschouwburg hier optredens organiseerden van Youssou N'Dour of Arrested Development zullen me ook nog lang bijblijven.' (vhn)

Blz. 20-21 > ooggetuige.

MIGRATIE

Aantal minderjarige vreemdelingen stijgt sterk

De Dienst Voogdij kreeg op een jaar tijd de helft meer dossiers te verwerken.

VAN ONZE REDACTEUR

NIKOLAS VANHECKE

BRUSSEL | In de eerste helft van dit jaar klopten meer dan 1.500 minderjarigen zonder familie in België aan bij de Dienst Voogdij. Dat is de helft meer dan in dezelfde periode in 2010.

De dienst moet op zoek gaan naar een verantwoordelijke voor die jongeren. Die helpt hen bij een eventuele asielprocedure, de zoektocht naar een school, contact maken met de ouders...

Volgens Bernard Georis, hoofd van de Dienst Voogdij, is de stijging vooral te wijten aan de toestroom van asielzoekers. 'We krijgen opmerkelijk meer Afghanen over de vloer', zegt Georis. 'Ze weten dat ze een redelijke kans hebben om te worden erkend als vluchteling. Dat sijpelt door tot thuis, waardoor er nog meer wegvluchten.' Volgens Vluchtelingenwerk Vlaanderen neemt in heel Europa het aantal jonge Afghaanse asielzoekers toe. De meeste andere minderjarigen hier komen uit Guinée en Irak.

Het aantal minderjarige 'alleenstaande' asielzoekers stijgt dit jaar een pak sneller dan het totaal van mannen, vrouwen en kinderen dat asiel aanvraagt. Tot juni ontving het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en Staatslozen 1.873 dossiers. Dat is een toename met een derde ten opzichte van vorig jaar. In diezelfde periode verdriedubbelde het aantal asielaanvragen van

niet-begeleide minderjarigen naar 910.

Het CGVS vindt het nog te vroeg om conclusies te trekken op basis van die cijfers. 'De jongeren die zeggen dat ze minderjarig zijn maar waarover twijfel bestaat, krijgen een botscan', zegt woordvoester Tine Van Valckenborgh. 'Elke maand vallen er dus een paar af. Die komen in de gewone opvang terecht.'

Bij ongeveer één op de vijf niet-begeleide minderjarigen valt zonder papieren niet te bepalen of ze jonger zijn dan achttien. Zo'n botscan bewijst bij de over-

Eén op de acht liegt over leeftijd

grote meerderheid dat die twijfel gegrond is. Van alle minderjarigen bij de dienst voogdij liegt een op de acht over zijn leeftijd.

Door die plotse toename wordt de zoektocht naar begeleiders voor de jongeren nog moeilijker. Momenteel zijn er zo'n 250 voogden.

'Twee of drie onder hen hebben het maximum van veertig jongeren onder hun hoede', zegt Georis. 'Onze voogden zijn vooral sociaal assistenten. Er zit ook een aantal advocaten tussen, maar die mogen de minderjarige niet bijstaan als hij een juridische procedure begint.' Er loopt een campagne om voogden te werven.

ONLINE

www.just.fgov.be/minderjarige-vreemdelingen

We have a new face

THE Bulletin

SUBSCRIBE NOW ON WWW.THEBULLETIN.BE
AND FIND OUT OUR OFFER FOR NEW SUBSCRIBERS!

Published every two weeks, the new 76-page Bulletin will be packed with exclusive interviews, expert analysis and your definitive guide to lifestyle & culture in Brussels and Belgium. From politics to culture, business to travel, food to fashion, if it's happening and you need to know about it, you'll find it in The Bulletin.

OOGGETUIGE

KWARTEEUW KLEIN KASTEELTJE

Het Klein Kasteeltje in Brussel viert in november zijn zilveren jubileum als asielcentrum. Voor de gelegenheid werd er een groepsfoto genomen van bewoners en personeel, die een plaats krijgt aan een

van de buitenmuren. Er passeerden in de voorbije 25 jaar meer dan 55.000 asielzoekers door de vroegere militaire kazerne. Blz. 10: 'Vroeger werd er meer gelachen'. © Wouter Van Vooren